

Ба Шурои диссертационии
6D.KOA-044 назди Академияи
идоракунии давлатии назди
Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон
(734003, ш. Душанбе, кӯчаи Саид
Носир, 33)

ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Рачабзода Мутеъулло Сафаралӣ дар мавзуи «Танзими ҳуқуқӣ-маъмурии хизмати давлатии ҳифзи ҳуқуқ дар мақомоти Прокуратураи Ҷумҳурии Тоҷикистон», ки барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ аз рӯйи ихтисоси 12.00.14 – Ҳуқуқи маъмурӣ; ҳуқуқи муҳофизати маъмурӣ (илмҳои ҳуқуқшиносӣ) пешниҳод шудааст (Душанбе, 2023. – 36 сах.).

Ташаккули хизмати давлати дар Ҷумҳурии Тоҷикистон чун ҷузъи ҷудонопазири низоми идоракунии давлатӣ бо раванди таҳкими Истиқлолияти давлатӣ алоқамандии мустаҳкам дорад. Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон баробари эътирофи падидаи хизмати давлатӣ дар рушди минбаъдаи он дар Ҷумҳурии Тоҷикистон заминаи ҳуқуқӣ гузошта, ба пайдоиши ва тақмили намудҳои он дар кишвар мусоидат намуд. Маҳз, бо қабули Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон падидаи хизмати давлатӣ дар ҷумҳурӣ ботадриҷ ташаккул ёфта, ҷиҳати амалисозии он тадбирҳои гуногун таҳия ва роҳандозӣ гардиданд. Дар заминаи ислоҳоти низоми хизмати давлатӣ, ки баъди қабули Конститутсия роҳандозӣ гардид, як қатор санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ қабул ва амалӣ карда шуданд. Ҳамзамон сохтори махсуси давлатӣ дар аввал Раёсати хизмати давлатӣ ва минбаъд Агентии хизмати давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон таъсис дода шуд.

Раванди рушди минбаъдаи Тоҷикистони тозаистиклол тақозо менамуд, ки хизмати давлатӣ ҳамчун ниҳоди кадрсозӣ, ҳуқуқӣ, иҷтимоӣ ва идоракунии дар байни давлат ва ҷомеа бояд аз ин бештар нақши ҳалқунанда дошта, барои амалӣ намудани афзалиятҳои миллӣ ва фаъолияти самараноки мақомоти давлатӣ мусоидат намояд.

Қабули Қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи хизмати давлатӣ” аз 13 ноябри соли 1998 ва минбаъд дар таҳрири нав аз 5 марти соли 2007 ба ташаккул ва рушди хизмати давлатӣ заминаи воқеӣ гузошт. Хусусан, муқаррар шудани намудҳои хизмати давлатӣ аз қабилӣ хизмати

давлатии шаҳрвандӣ, мақомоти ҳифзи ҳуқуқ ва ҳарбӣ дар танзими ҳуқуқӣ-маъмурии онҳо шароити бехтару хубтар фароҳам овард.

Зеро, дар воқеъ ҳар як намуд хизмати давлатӣ ва хизматчиёни давлатии дар онҳо фарогирифташуда, бо мазмун, табиат ва вазъи ҳуқуқии худ аз якдигар тафовути калон доранд. Дар иртибот бо ин, дар сатҳи илми ҳуқуқи маъмурии ватанӣ як қатор масоили таҳқиқталаб дар самти танзими ҳуқуқӣ-маъмурии хизмати давлатии ҳифзи ҳуқуқ дар мақомоти Прокуратураи Ҷумҳурии Тоҷикистон мавҷуд мебошанд. Аз ҷумла, ташаккул ва адои хизмати давлатӣ дар мақомоти Прокуратура, базъе муаммоҳо вобаста ба табиатаи ҳуқуқии хизмати давлатии ҳифзи ҳуқуқ, қабул ба он, таъйинот ва ҷойи хизмати давлатии ҳифзи ҳуқуқ дар мақомоти Прокуратураи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар низоми хизмати давлатӣ, шакл ва усулҳои таъминоти моддӣ-ичтимоӣ ва ҳимояи ҳуқуқӣ-ичтимоии хизматчиёни давлатии ҳифзи ҳуқуқи мақомоти Прокуратураи Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки таҳқиқ ва таҳлили онҳо муҳим ва мубрам арзёбӣ мегардад.

Бинобар ин, барои таҳқиқи диссертатсионӣ интихоб намудани мавзуи танзими ҳуқуқӣ-маъмурии хизмати давлатии ҳифзи ҳуқуқ дар мақомоти Прокуратураи Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ҷониби таҳқиқбаранда Раҷабзода Мутеъулло Сафаралӣ саривақтӣ арзёбӣ мегардад, зеро мавзуи мазкур то имрӯз ба таври алоҳида мавриди таҳқиқи илмӣ қарор дода нашудааст ва таҳқиқи он аҳаммияти баланди назариявӣ ва амалӣ дорад.

Аз натиҷаи таҳлили амиқ ва баррасии ҳамаҷонибаи масъалаҳои дар автореферат зикргардида ба ин хулоса омадан мумкин аст, ки сохтори таҳқиқот пай дар пай ва бо риояи мантиқи илмӣ таҳия гардидааст. Автореферати диссертатсия ҳамаи талаботҳои ҷойдоштаро фаро гирифта, натиҷаҳои мукамал ва босамари таҳқиқотро ифода намудааст.

Аз фишурдаи қисматҳои асосии диссертатсия дар автореферат бармеояд, ки муаллиф Раҷабзода Мутеъулло Сафаралӣ ҷанбаҳои назариявӣ ва амалии танзими ҳуқуқӣ-маъмурии хизмати давлатии ҳифзи ҳуқуқ дар мақомоти Прокуратураи Ҷумҳурии Тоҷикистонро таҳлил намудааст. Дар таҳқиқот дар баробари ҷанбаҳои назариявӣ, аз ҷумла, мафҳум, моҳият, марҳилаҳои ташаккул, таснифот, шаклҳои ташкилӣ-ҳуқуқӣ ва адои хизмати давлатии ҳифзи ҳуқуқ дар мақомоти Прокуратураи Ҷумҳурии Тоҷикистон, ҳамзамон ба ҷанбаҳои амалии мавзуи таҳқиқшаванда, аз ҷумла, асосҳои ҳуқуқии ташкил ва адои хизмати давлатии ҳифзи ҳуқуқ дар мақомоти Прокуратураи Ҷумҳурии Тоҷикистон, муайян намудани мутобиқати қонунгузорӣ бо низомнома ва санадҳои дигари соҳавӣ, тарзҳои амалишавии ҳимоя ва ҳифзи иҷтимоию

моддӣ ва ҳуқуқии хизматчиёни давлатии ҳифзи ҳуқуқи мақомоти Прокуратураи Ҷумҳурии Тоҷикистон диққати ҷиддӣ зоҳир гардида, нисбат ба ҳолатҳои баҳснок баҳои асосноки ҳуқуқӣ пешниҳод карда шудааст. Посух ба масъалаҳои баҳсноки амалиро дар нуктаҳои амалии ба ҳимоя пешниҳод гардида ва тавсияҳои дигари амалӣ, ки дар автореферат мавҷуд мебошад, мушоҳида намудан мумкин аст.

Аз мазмуни автореферати диссертатсияи Раҷабзода Мутеъулло Сафаралӣ ба назар мерасад, ки таҳқиқоти диссертатсионии мазкур дар асоси нуктаҳои илмӣ олимони соҳа, кунунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон, санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ эътирофнамудаи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва таҷрибаи давлатҳои хориҷӣ омода гардидааст. Дар баробари ин, ба хулоса омадан мумкин аст, ки ҳамаи вазифаҳои барои таҳқиқот гузошташударо диссертант ҳал намуда, ба мақсадҳои гузошташуда ноил гардидааст. Вале, ба ин нигоҳ накарда, ба назари мо баъзе аз масъалаҳои низ мавҷуданд, ки нисбат ба онҳо диққат додан зарур аст. Аз ҷумла:

1) Дар нуктаи якуми назариявӣ ба ҳимоя пешниҳодгардида, диссертант даврони ташаккули хизмати давлатиро дар мақомоти Прокуратураи Ҷумҳурии Тоҷикистон таснифи кардааст. Вобаста ба ин, саволе ба миён меояд, ки сабаб дар чист, ки асоси марҳилабанди давлатҳои дар ҳудуди кунунии Ҷумҳурии Тоҷикистон амалкардаро ба инобат гирифтааст? Аз ин лиҳоз, аз диссертант пурсида мешавад, ки вобаста ба ин масъала равшанӣ андозад.

Эроди мазкур ба сатҳ ва сифати автореферати диссертатсия таъсири манфӣ нарасонида, танҳо хусусияти назариявӣ дошта, барои нисбатан комил гардидани таҳқиқот мусоидат менамояд.

Маврид ба зикр аст, бо назардошти мазмуни нуктаҳои назариявӣ ва муҳимияти нуктаҳои амалии ба ҳимоя пешниҳодшуда, нисбат ба автореферати диссертатсияи Раҷабзода Мутеъулло Сафаралӣ баҳои мусбӣ додан мумкин аст. Баҳои мусбӣ ба автореферати диссертатсия ҳамзамон бо он асоснок мегардад, ки диссертатсияи Раҷабзода Мутеъулло Сафаралӣ аввалин таҳқиқоти илмӣ алоҳида ва мукамал вобаста ба омӯзиш ва таҳлили танзими ҳуқуқӣ-маъмурии хизмати давлатии ҳифзи ҳуқуқ дар мақомоти Прокуратураи Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад.

Ҳамин тариқ, автореферати диссертатсияи Раҷабзода Мутеъулло Сафаралӣ ба пуррагӣ мазмун ва моҳияти диссертатсияро инъикос намуда, дар он паҳлуҳои танзими ҳуқуқӣ-маъмурии хизмати давлатии ҳифзи ҳуқуқ дар мақомоти Прокуратураи Ҷумҳурии Тоҷикистон пай

дар пай матраҳ гардида, нисбат ба онҳо баҳои дурусти ҳуқуқӣ дода шудааст, ки шоистаи дастгирист. Мазмуни автореферати диссертатсияи Рачабзода М.С. шаҳодат медиҳад, ки мавзӯи таҳқиқот дар шароити имрӯза муҳим ва зарурӣ арзёбӣ гадида, ба талаботи муқарраркардаи Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, таҳти №267 тасдиқ гардидааст, ҷавобгӯ буда, аз ҷониби муаллиф мустақилона навишта шуда, дорои ягонагии дохилӣ, нуқтаҳои нави илмӣ мебошад. Бинобар ин, муаллифи он барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ аз рӯи ихтисоси 12.00.14. – Ҳуқуқи маъмурӣ; ҳуқуқи мурофиаи маъмурӣ (илмҳои ҳуқуқшиносӣ) сазовор мебошад.

Муқарриз:

мудирӣ кафедраи ҳуқуқи граждани
ва меҳнатӣ, н.и.х., дотсент

Санавваров Ғ.Б.

Имзои н.и.х., дотсент Санавваров Ғ.Б. - ро тасдиқ мекунам:

Сардори раёсати кадрҳо ва
корҳои махсуси ДДХБСТ

Мирпоччоев И.Х.

Суроға: Ҷумҳурии Тоҷикистон, ш. Хучанд, 735700, 17 мк.рн, хонаи 1.
Телефон: +992 (3422) 2-38-11; E-mail: tsulbp@rambler.ru; www.tsulbp.tj

“18” ноябр 2023 с.